
JAARVERSLAGGEVING 2023

Vereniging tot het verstrekken van Christelijk Basisonderwijs
op Reformatische Grondslag Gorinchem

te OTTOLAND

Ottoland, 18 juni 2024

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG	4
JAARREKENING	33
BALANS PER 31 DECEMBER 2023	34
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	34
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023	35
BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	35
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023	36
GRONDSLAGEN	37
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS	40
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	43
OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN	46
WNT	47
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	49
OVERIGE GEGEVENS	50
CONTROLEVERKLARING	51
BIJLAGEN	56
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE DS. KOELMANSCHOOL	57
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE VERENIGING	58

ONDERTEKENING

Naam

Handtekening

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

BESTUURSVERSLAG 2023

Ds. Koelmanschool

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1. Schoolbestuur	2
1.1 Profiel	2
1.2 Organisatie	5
1.3 Identiteit	7
2. Verantwoording beleid	9
2.1 Onderwijs en kwaliteit	9
2.2 Personeel en professionalisering	13
2.3 Huisvesting en facilitair	15
2.4 Financieel beleid	15
2.5 Continuïteitsparagraaf	17
3. Verantwoording financiën	18
3.1 Staat van baten en lasten	18
3.2 Balans	20
3.3 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	21
3.4 Financiële positie	23
3.5 Risico's en risicobeheersing	25

1. Schoolbestuur

1.1 Profiel

Missie en visie

Missie

De missie van onze school is

Het bieden van kwalitatief goed onderwijs aan en passende vorming van de leerlingen gebaseerd op en opkomend uit de in paragraaf 2.1 van de schoolgids verwoorde grondslag door middel van het in stand houden van onze school.

Dus:

Christelijk onderwijs met oog en hart voor het kind

Met als passende, dagelijks levende uitgangspunten:

Geleid door Gods Woord

Gericht op het kind

Gelet op ieders gaven

Visie

Visie op mens en kind

Ieder kind is een uniek schepsel van God en heeft een unieke samenstelling van vermogens, talenten en eigenschappen meegekregen om daarmee God te dienen en ook de naaste.

De volgende drie fundamentele punten stempelen onze visie op de mens en het kind:

- **De mens is geschapen naar Gods beeld en gelijkenis.** De leerlingen worden aangesproken op hen door God geschonken gaven en talenten van hoofd, hart en handen. Daarbij wordt de leerling altijd gezien als staande in relatie met God, zijn naaste en het geschapene. De leerlingen wordt voorgehouden dat ze verantwoordelijkheid dragen, zoals dat in de Bijbel wordt aangegeven. Bij het onderwijzen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de leeftijd en de gaven.
- **Door de zondeval is de schepping verwoest en heeft de mens zich radicaal van God los gemaakt.** Daarmee is de mens het beeld Gods kwijtgeraakt. De gevolgen daarvan zijn ingrijpend. De verhouding tussen de mens en God is verbroken. Zowel onze leerlingen als onze medewerkers zijn zondaars, wat tot uitdrukking komt in het denken, doen en spreken van ons allemaal. Alles is door de zonde bevestigd en onvolmaakt.
- **Dankzij Gods algemene genade wordt de doorwerking van de zonde getemperd. Dankzij Gods bijzondere genade kan de verhouding tot God weer hersteld worden.** Gods algemene genade beperkt de doorwerking van de zonde, waardoor de zondaar door God bewaard wordt de zonde helemaal uit te leven. Gods bijzondere genade ontsluit de weg om als zondaar weer met God verzoend te worden door Jezus Christus. Dit leidt tot een opvoedingsdoel wat als volgt

verwoord is: 'het opvoeden *in* de vreze des Heeren *tot* de vreze des Heeren'. Wij gebruiken de middelen om dit doel na te streven in afhankelijkheid van Gods zegen. Dit legt een grote verantwoordelijkheid op al onze medewerkers.

Visie op onderwijs

Ons onderwijs is gefundeerd op onze grondslag en gericht op het gehele kind en op de specifieke behoeften van het kind op het gebied van kennis, sociaal emotionele ontwikkeling, welbevinden en vorming. In hoofdstuk 4 van onze schoolgids is de visie op ons onderwijs uitgewerkt.

Visie op de maatschappij

Wij en onze leerlingen leven in een snel en voortdurend veranderende, geseculariseerde, pluriforme en multiculturele maatschappij met onchristelijke en antichristelijke invloeden. De invloed daarvan op ons en onze leerlingen is groot, mede door de moderne media waardoor de hele wereld open ligt. Het is dus van groot belang om de leerlingen voor te bereiden op hun plaats in deze maatschappij als christen.

Visie op personeel

Personeelsleden zijn gezagsdragers, identificatiefiguren en (mede)opvoeders die zeggenschap hebben over kinderen omdat de Heere dat van hen vraagt. Al onze personeelsleden onderschrijven van harte de grondslag en identiteit van de school en dragen deze in leer en leven uit.

De leerkracht wordt specifiek getypeerd in de:

- Herder, die zorg draagt voor de leerlingen en beschermt hen tegen fysieke bedreigingen;
- Tuinier, die iedere leerling de juiste zorg geeft;
- Leraar, die gericht is op het overdragen van kennis, vaardigheden, houding en inzicht en de vorming van de leerling (verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, geweten);
- Gids, die de weg wijst, bij de hand neemt en leerlingen leidt om de betekenis te begrijpen van de dingen om hen heen;
- Profeet, die leerlingen onderwijst over God en Zijn Woord met het doel dat zij hun vertrouwen op God zullen stellen, in Hem gaan geloven en Hem zullen liefhebben en dienen.

De leerkrachten werken vanuit de kernwaarden liefde, discipline, persoonlijke ontwikkeling, collegialiteit en vakmanschap. Ze herkennen zich in de hierboven genoemde typeringen en weten zich geroepen om daar dagelijks invulling aan te geven. Ze weten dat ze vanuit de roeping tot rentmeesterschap verantwoordelijk zijn ten aanzien van de toevertrouwde taken en gemaakte afspraken. Bestuur en directie dragen zorg voor goed werkgeverschap. Dit komt tot uiting in de zorg voor ieder personeelslid.

Visie op school, gezin en kerk

De samenwerking tussen school, het gezin en de kerkelijke gemeenten is een belangrijke pijler. De opvoeding is primair de taak van de ouders. De school ondersteunt daarin de ouders waar mogelijk. Onderwijs is de primaire taak van de school, maar de ouders ondersteunen de school waar het kan. Regelmatige en voortdurende afstemming tussen school en ouders is een wezenlijk onderdeel van onze visie. Onderwijs en opvoeding zijn niet los te koppelen van elkaar. De kerkelijke gemeenten ondersteunen de school en de gezinnen waar dat kan. Alles wat er in school, gezin en kerk gebeurt aan onderwijs en opvoeding dient op elkaar aan te sluiten. Onderwijzen is op onze school een onderdeel van de opvoeding.

Kernactiviteiten

De kernactiviteit is goed onderwijs geven aan en vormen van kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12/13 jaar gefundeerd op de Bijbel en de daarvan afgeleide belijdenisgeschriften.

Strategisch beleidsplan

In het jaar 2021 is de structuur veranderd: van een bestuur met bestuurders en toezichthouders en een directeur naar een toezichthoudend bestuur en een gemandateerde directeur (directeur-bestuurder). Tegelijkertijd is een begin gemaakt met het herijken van de Strategische doelen en de inhoud en wijze van de rapportages van de directeur-bestuurder aan het toezichthoudend bestuur. Alle relevante documenten rond de wijziging van het bestuursmodel en de strategische doelen zijn ondergebracht in het 'Handboek bestuur, toezicht en management'.

De strategische doelen zijn geformuleerd voor de volgende domeinen:

- Bestuurlijk handelen en kwaliteit.
- Onderwijs en Resultaten.
- Zorg en Veiligheid.
- Personeel en Organisatie.
- Communicatie, belanghebbenden en imago.
- Financiën.
- Huisvesting en beheer.

In 2023 is nieuwe schoolplan opgesteld. De belangrijkste speerpunten daaruit zijn:

- Identiteit. Identiteit doortrekt ons gehele schoolleven en komt in alle vakken en handelingen naar voren. Het is het kernelement van ons bestaansrecht, waarom ouders hun kinderen aan onze zorgen toevertrouwen. Gedurende elk schooljaar wordt dit onderwerp geagendeerd om de identiteit te borgen en te verdiepen.
- Speerpunten op het gebied van onderwijs en zorg:
 - Het, vanuit de grondslag, toewerken naar een heldere doorgaande lijn in de brede persoonsvorming (incl. burgerschap) van onze leerlingen.
 - We willen, passend bij onze slogan, een krachtige zorgstructuur met gedegen aanbod voor sterkere en zwakkere leerlingen.
 - Voortbouwend op hetgeen we al hebben, willen we van taal- en leesonderwijs een expertisepunt maken waarop we ons als school onderscheiden.
 - Op onze school is, lettend op ieders gaven, een doorgaande lijn zichtbaar in alle expressieve vakken.
 - Gegronnd op onze kernwaarden, werken we naar een actieve leergemeenschap (zowel in het team als met ouders) ten goede aan de leerlingen.
- Personeelsbeleid:
 - Actueel beleid. Door wet- en regelgeving is het noodzakelijk om het beleid voortdurend actueel te houden.
 - Goed werkgeverschap. Dit is een verplichting vanuit de wetgeving maar allereerst vanuit onze identiteit. De goede zorg voor het personeel is van cruciaal belang voor het goed functioneren van het personeel en daarmee van het onderwijs.

- Professionalisering personeel: individueel en als team. Het onderwijs is voortdurend in ontwikkeling en vergt daarom ook voortdurend bijscholing en verbeteren van het vakmanschap. In het kader van goed werkgeverschap is het van belang om rekening te houden met de draagkracht van individu en team.
- Toelatingsbeleid. Onze school kent een gesloten toelatingsbeleid. Het is van groot belang om bij de poort te bewaken welke kinderen we toelaten.
- Huisvesting. Goede huisvesting met een gezond binnenklimaat is een voorwaarde voor goed onderwijs.

1.2 Organisatie

Contactgegevens

De Ds. Koelmanschool gaat uit van de 'Vereniging tot het verstrekken van Christelijk basisonderwijs op reformatorische grondslag' (bestuursnummer 50988) te Gorinchem. Het adres van de school is Tappersraat 1, 4204 TR Gorinchem. Telefoon 0183 621645, e-mail info@koelmangorinchem.nl en website www.koelmangorinchem.nl.

Bestuur en Toezicht

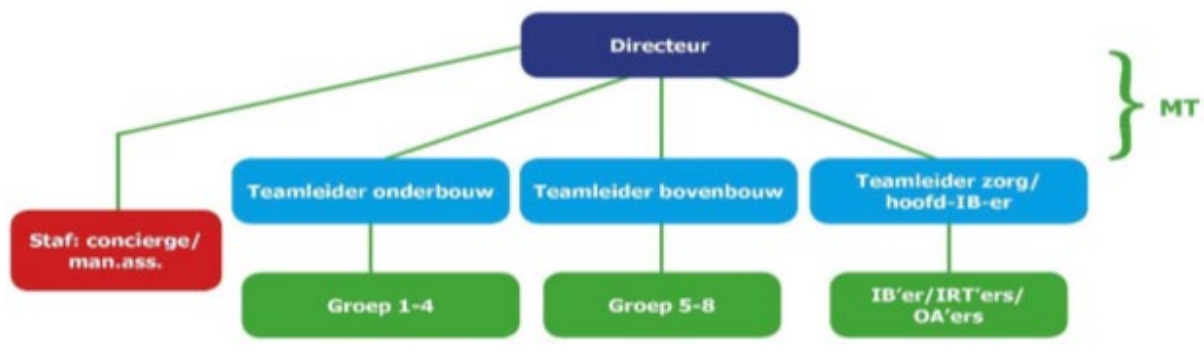
Onze school heeft een toezichthoudend bestuur en een gemandateerd directeur (directeur-bestuurder) aan wie de bestuurstaken zijn gemandateerd, met uitzondering van identiteit en het benoemingsbeleid. De toezichthouders krijgen een onkostenvergoeding en zijn dus onbezoldigd.

Directeur-bestuurder	
dhr. M. de Bruijn	
Toezichthoudend Bestuur	
Dhr. M. den Besten	Secretaris
Dhr. M.J. den Besten	
Dhr. P.C. van Hartingsveldt	
Dhr. A.J. de Jong	Voorzitter
Dhr. M.A. Kraaijeveld	
Dhr. G.G. Mooij	
Dhr. M. van Rosmalen	Penningmeester

Het verslag van de toezichthouders is opgenomen in bijlage 1 en in bijlage 2 zijn de nevenfuncties van de toezichthouders vermeld.

Organisatiestructuur

Hieronder het organigram van de organisatie. De directeur is de gemandateerd bestuurder en heeft als werknaam directeur-bestuurder.

Medezeggenschap

De MR bestaat uit twee personeelsleden en twee ouders. Naast de regelmatige overleggen tussen MR en directeur-bestuurder, vindt er jaarlijks twee keer overleg plaats tussen het toezichthoudend bestuur en de MR, waarbij de directeur-bestuurder niet aanwezig is.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Hieronder een overzicht van relevante groepen en organisaties waar regelmatig contact mee is.

Belanghebbenden/groep	Samenwerking of dialoog
Ouders	Regelmatig is er contact tussen ouders en school. Er worden bezinningsavonden georganiseerd en ook gesprekken met ouders over de ontwikkeling van hun kind(eren) in het kader van de leerlingenzorg. Veel ouders zijn ook vrijwilliger.
Kerkelijke gemeenten	Tenminste eens per jaar is er een avond met de kerkenraden van de kerkelijke gemeenten waaruit kinderen op school zitten. De dialoog betreft met name de identiteit.
Bestuursorganisaties	We zijn lid van twee besturenorganisaties: VGS en VBSO. Regelmatig is er overleg of worden leer- of directie-bijeenkomsten bijgewoond. De organisaties voorzien ons ook van standpuntenbepalingen op identiteitsgevoelige ontwikkelingen. Ook juridisch kunnen we een beroep doen op deze organisaties.
Federatie Primair Onderwijs (FPO) Rijnmond	Wij zijn lid van de deze federatie. We wonen de ledenvergaderingen bij, dragen actief bij aan de directievergaderingen, waar het past en kan nemen we deel aan gezamenlijke scholing en wordt er ook collectief ingekocht (b.v. Arbodienst of ICT).
Samenwerkingsverband Berseba	Dit is het samenwerkingsverband Passend Onderwijs. We nemen intensief deel aan de verschillende soorten besprekingen en scholingsmomenten.
PABO Hogeschool Driestar-Educatief	De meeste PABO stagiaires, deeltijdstudenten en duale studenten volgen hun opleiding op deze Hogeschool. Het traject om SAM school te worden is in 2022 gestart.
Gemeente Gorinchem	We nemen deel aan het LEA en het OOGO. Daarnaast denken we mee over de opvang van kinderen van asielzoekers en

	vluchtelingen uit Oekraïne. Hiervoor hebben we eind 2023 ook een overeenkomst getekend. We nemen deel in een partnerraad voor het onderwijs aan nieuwkomers in Gorinchem.
Voortgezet onderwijs	De meeste leerlingen gaan naar de Gomarus Scholengemeenschap. Er is een warme overdracht van leerlingen. Daarnaast is er samenwerking op de vakken Engels en Techniek. Ook is er goed contact met andere VO-scholen waar sommige kinderen naar toegaan, zodat we weten welke scholen het zijn en we ouders bij hun keuze kunnen ondersteunen.
Jeugdhulp en Veilig Thuis	In voorkomende gevallen is er overleg met Jeugdhulp en soms ook met Veilig Thuis.
Politie	Er is regelmatig contact met de wijkagent (ook preventief) in relatie tot vandalisme rond de school en op het schoolplein en bij verkeersproblemen bij het brengen en halen van de kinderen. In het kader hiervan is in 2023 een Kiss & Ride-zone bij de school aangelegd.

Klachtenbehandeling

In 2023 zijn er geen klachten binnengekomen. Als er klachten binnenkomen worden die afgehandeld conform wat vastgelegd is in de klachtenregeling.

Juridische structuur

Zoals bovenvermeld gaat onze school uit van een vereniging.

Governance en functiescheiding

Binnen de structuur is er een duidelijke scheiding tussen toezicht en bestuur.

Code Goed Bestuur

Het bestuur hanteert de vigerende Code Goed Bestuur van de PO-Raad. Bestuursleden ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Hiermee wordt afgeweken van de code goed bestuur, die een beloningsleidraad van de PO-raad voorschrijft. Deze afwijking is bewust, om het vrijwillige karakter en de betrokkenheid te accentueren. Er is wel de mogelijkheid om onkosten te declareren. De directeur, in zijn hoedanigheid als gemandateerd bestuurder, wordt bezoldigd conform de cao refPO. In de jaarrekening wordt inzicht gegeven in de (eventuele) beloningen en vergoedingen en de uitkomst van de toetsing aan de Wet Normering Topinkomens.

1.3 Identiteit

Toegankelijkheid & toelating

Onze school heeft een gesloten toelatingsbeleid. Dat houdt in dat kinderen toegelaten worden van wie de ouders de grondslag van de school onderschrijven. Met elk ouderpaar wat voor het eerst een kind aanmeldt, wordt een kennismakingsgesprek en een aanmeldgesprek gevoerd. Blijkt dat ouders die kinderen op school hebben qua identiteit van richting veranderen, dan wordt met die ouders een gesprek gevoerd over in hoeverre ze de grondslag van de school nog onderschrijven. Als er sprake is van het niet meer onderschrijven van de grondslag, dan bespreken we met deze ouders wat de gevolgen kunnen zijn voor hun schoolgaande kinderen.

Geografische gebieden en afnemers

Vanwege de identiteit is onze school een streekschool. Ongeveer een derde van de kinderen komt uit de gemeente Gorinchem. De andere kinderen komen uit omliggende gemeenten zoals Hardinxveld Giessendam en de kernen van de gemeente Molenlanden.

Maatschappelijke ontwikkelingen

De maatschappelijke ontwikkelingen vragen veel aandacht in verband met o.a. de identiteit van onze school:

- Benoemingsbeleid: terwijl in artikel 23 lid 5 staat dat 'met name de vrijheid van het bijzonder onderwijs betreffende de keuze der leermiddelen en de aanstelling der onderwijzers geëerbiedigd' wordt, zien we in de maatschappij de wens toenemen om deze situatie te veranderen. Een identiteitsgebonden benoemingsbeleid is echter essentieel voor de (handhaving van de) identiteit van de school.
- Burgerschapsonderwijs: het burgerschapsonderwijs behoort gegeven te worden in het perspectief van de eeuwigheid. Daarmee weegt het hemels burgerschap het zwaarst. In dat perspectief krijgt het aardse burgerschap ook betekenis in onder andere naastenliefde en het uitdragen van de Bijbelse boodschap. Vanuit onze kernwaarden liefde, betrokkenheid, verantwoordelijkheid, eerlijkheid, rust en respect geven we invulling aan de waarden vrijheid, gelijkheid en solidariteit.
- Segregatie en acceptatieplicht: het belang van het bevorderen van sociale cohesie via het onderwijs wordt in het onderwijs gevoeld. Het is ons inziens van de meeste waarde als scholen dit vanuit hun eigenheid oppakken.
- Sociale veiligheid. Dit begrip wordt breed gedefinieerd. We vinden sociale veiligheid van groot belang, omdat het een Bijbelse opdracht is om God lief te hebben boven alles en de naaste als onszelf. Als gevolg van de zonde is sociale veiligheid niet vanzelfsprekend. Het is van belang dat leerlingen zich op hun gemak voelen binnen de school. Dit wordt bevorderd als thuis en op school dezelfde waarden en normen gelden.
- Toelatingsbeleid: in een ver gesecculariseerde samenleving, is een gereformeerde vorming waarbij gezin, kerk en school elkaar ondersteunen van groot belang. De vrijheid van het toelatingsbeleid (als belangrijk onderdeel van de vrijheid van onderwijs) staat onder druk.
- Inclusief onderwijs. De vraag naar steeds meer inclusief onderwijs raakt ons op een aantal punten. Allereerst de belangenafweging tussen een individueel kind en de groep. Daarnaast de kennis en de draagkracht van het personeel en bovendien het gebrek aan fysieke en financiële mogelijkheden om meer handen in de klas te hebben en/of meer kinderen individueel te begeleiden.
- Opleiding van leerkrachten. Onze school haakt aan bij het zogenaamde SAM programma en bij Progressus. Dat houdt in dat wij samen met PABO De Driestar te Gouda een deel van de opleiding van leerkrachten voor onze rekening nemen.
- Lerarentekort. Er zijn grote tekorten in het onderwijs. In het jaar 2023 hebben we binnen onze school een goede bezetting gehad, maar we weten dat deze maatschappelijke ontwikkeling ook onze school kan raken.

2. Verantwoording beleid

2.1 Onderwijs en kwaliteit

Onderwijskwaliteit

Vanuit onze identiteit is het onze plicht om kwalitatief goed onderwijs te geven. Kwalitatief goed onderwijs is onderwijs waarbij kinderen voortdurend uitgedaagd worden tot leren en ontwikkelen onder leiding van de leerkracht zonder dat het ten koste mag gaan van het kind-zijn. Dit zowel cognitief als sociaal emotioneel. Voorwaarde hiervoor is een positief pedagogisch klimaat waarbinnen de kinderen zich veilig voelen en weten dat ze gezien en gehoord worden. Voor ons is daarbij de klassieke drieslag rust, regelmaat en reinheid een belangrijke onderlegger.

Op basis van rapportages en de bespreking daarvan met het management, heeft het de directeur-bestuurder zicht op de kwaliteit van het onderwijs en houdt hij de vinger aan de pols. In samenspraak met de MT-leden en de IB'ers worden streefdoelen vastgesteld en tweemaal per jaar worden de resultaten vergeleken met de streefdoelen. De oorzaak van het eventueel niet halen van de streefdoelen wordt opgespoord en waar nodig worden verbeteracties uitgezet.

In de vergadering met de toezichthouders legt het bestuur jaarlijks tweemaal verantwoording af van de onderwijsresultaten en -kwaliteit van het achterliggende halfjaar.

Doelen en resultaten

De belangrijkste doelen uit 2023 staan in onderstaande tabel. Dit bestuursverslag betreft het kalenderjaar 2023. De doelen zijn per schooljaar geformuleerd.

Doel	Resultaat	Toelichting
Doorgaande lijn burgerschap	Gehaald	Er is een schooleigen visie op Burgerschap en de leerlijn van SLRO op burgerschap is binnen de school ingezet. In 2024 wordt Burgerschap verder gekoppeld aan andere elementen van persoonsvorming en wordt er verder gewerkt aan één doorgaande lijn van persoonsvorming.
Zorgstructuur helder beschrijven	Deels gehaald	Er is visievorming met het team geweest, er staat een concept zorgpiramide, en vanuit de audit van Berseba hebben we waardevolle feedback om verder op te bouwen. Wordt in 2024 vervolgd.
Iets voor driejarigen organiseren	Gehaald	Het beleidsdocument voor het organiseren van peuterachtenden is gereed en de praktische invulling is bekend. Januari 2024 starten we.
Implementeren Zien!+	Deels gehaald	We hebben Zien!+ geïmplementeerd en dit jaar voor het eerst gebruikt. In 2024 volgt bijschaving, volledig passend bij onze school.
Verdieping en borging EDI	Gehaald	Ook dit jaar is er teambreed scholing gevolgd en de aspecten van de scholing worden door heel de school toegepast. Teamleiders checken

		toepassing door regelmatige groepsbezoeken. Elke nieuwe leerkracht haakt aan en doet mee. Blijft wel jaarlijks punt van aandacht in het kader van borging werkwijze.
Leesplezier bevorderen	Deels gehaald	Op verschillende momenten is er op een positieve manier aandacht geweest voor 'lezen' binnen de school. De leescoördinatoren hebben hier op ingezet en bouwen dit nog verder uit.
PCM toepassen bij kinderen	Deels gehaald	De PCM-ambassadeurs hebben het team meegenomen in het 'zien van kinderen'. Op verschillende manieren wordt PCM toegepast in de omgang met de kinderen. In 2024 leggen we vast hoe we hier blijvend vorm aan geven.
Ouderbetrokkenheid doorontwikkelen	Deels gehaald	In het kader van ouderbetrokkenheid is onder meer een nieuw communicatiemiddel ingevoerd en er worden meer momenten van gesprek met ouders georganiseerd binnen de school.
Afspraken in 'levende' documenten	Gehaald	Alle bestaande ambitie- en kwaliteitskaarten zijn herzien. Daarnaast zijn er nieuwe toegevoegd (o.a. rekenen).
Nieuw schoolplan opzetten	Gehaald	Het schoolplan voor de komende vier jaar is opgezet en afgerond.

Overige ontwikkelingen

Ook in het jaar 2023 hebben we financiële middelen uit het NPO ingezet om extra ondersteuning te bieden aan de leerlingen, met name op het gebied van rekenen en lezen. Gelukkig zijn de gevolgen van Corona in 2023 beperkt gebleven en konden de kinderen het gehele jaar naar school.

Daarnaast zijn er ontwikkelingen bij of in relatie tot partijen waar we aan verbonden zijn. Zo is in 2022 bij ons samenwerkingsverband een nieuw koersplan opgesteld waar we van harte bij aan sluiten en wat in 2023 ook meegenomen is in ons schoolplan. Daarnaast is er de landelijke ontwikkeling van de onderwijsregio's. De hogeschool waar we mee samenwerken (Driestar Educatief) en het Samenwerkingsverband en wij als scholen zijn hierbij betrokken en hebben in 2023 een aanvraag ingediend voor de voorlopersaanpak en deze is ook toegekend.

Toekomstige ontwikkelingen

Meer inclusief onderwijs zal invloed hebben op het beleid. Welke invloed dat is, is op dit moment nog niet concreet te benoemen. Mede ook omdat we relatief weinig verwijzingen hebben naar het Speciaal Basis Onderwijs. Het wordt de komende jaren uitgewerkt binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs. Daarnaast zijn we dit jaar gestart met een interne visievorming met het team rondom Passend Onderwijs om deze ontwikkelingen goed te kunnen duiden.

Wel zien we verschillende toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg. We zullen komende jaren werken vanuit algemene standaarden en referenties, maar meer naar onze eigen positie t.o.v. die gegevens kijken en onze eigen ambities formuleren. Daarbij is een ontwikkeling dat we vanuit

Interne Begeleiding en Teamleiders meer met de mensen in gesprek zijn over de kwaliteitszorg dan alleen vanuit databestanden te werken.

Onderwijsresultaten

Hiervoor verwijzen wij naar www.scholenopdekaart.nl.

Internationalisering

Internationalisering is voor ons geen beleidsitem en het is niet te verwachten dat dat de komende jaren wijzigt.

Onderzoek

We zijn in 2023 verder gegaan met het onderzoek naar een effectieve SAM-school. Dit jaar is een tweede schoolopleider gestart, er is een commissie die dit onderzoek mee uitvoert en als school stellen we verschillende documenten op die hiervoor nodig zijn.

Inspectie

In 2023 is er geen inspectiebezoek geweest.

Visitatie

Er zijn geen bestuurlijke visitaties geweest in 2023.

Audit Berséba

We hebben een audit van Berséba gehad. De conclusie van de audit luidt als volgt:

De auditcommissie heeft de school op verschillende onderdelen getoetst op de zelfbeoordeling zoals vastgelegd in het SOP basisondersteuning door lesobservaties, gesprekken en documentenanalyses. In het algemeen kan worden geconcludeerd dat:

- *De Koelmanschool een positief en veilig klimaat heeft.*
- *Passend onderwijs op een goede, doordachte manier wordt vormgegeven.*
- *Er veel goedlopende zorg binnen de school is georganiseerd, dat dit in de praktijk terug te zien en te horen is.*
- *Er is grote positieve loyaliteit van kinderen, leerkrachten en ouders aan de school.*

Op basis van het onderzoek kunnen tot slot de volgende suggesties aan de school worden meegegeven:

- *In de plusklas werken aan leerlingsspecifieke doelen en meer verbinding leggen tussen de plusklas en het werken in de groep.*
- *In het OT een jeugdhulpfunctionaris standaard aan te laten schuiven.*
- *Het regulier inzetten van kindgesprekken.*
- *Het borgen van de doorgaande lijn wat betreft het vastleggen/beschrijven van leerling specifieke onderwijsbehoeften.*

De input van deze audit, de besprekingen in het team en in het zorgoverleg en de peilingen onder leerlingen, ouders en medewerkers hebben geresulteerd in onderstaande doelen.

Passend onderwijs

Doel	Resultaat	Toelichting
Onderwijs aan meerbegaafde leerlingen goed vormgegeven (vanuit lumpsum)	Gehaald	De meer- en hoogbegaafde leerlingen hebben goed onderwijs ontvangen. Er is extra geïnvesteerd in de opzet van een goed Groeilab met een positief resultaat.
Doorgaande lijn onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen (vanuit middelen SWV)	Deels gehaald	De doorgaande lijn tussen de onderbouw en midden- bovenbouw is versterkt. In 2024 wordt het beleidsmatig ook op elkaar afgestemd.
Werving en scholing leerkrachten Groeilab (Vanuit lumpsum)	Gehaald	Nieuwe leerkracht voor de plusklas is benoemd en heeft scholing gevolgd.
Uitbreiding mogelijkheden ondersteuningsteam (vanuit middelen SWV)	Gehaald	De orthopedagoog uit het ondersteuningsteam wordt vanaf dit jaar ook ingezet voor observaties in de groepen. Gebleken is dat deze vorm van inzet verrijkend is.
Externe expertise goed inzetten (vanuit middelen SWV)	Gehaald	In 2023 zijn de logopediste, kinderoefentherapeut, kindercoach, orthopedagoog e.d. goed ingezet in de school. De leerlingen hebben baat gehad bij de inzet.
Ondersteuningsbehoefte bij de leerlingpopulatie beschrijven (Vanuit lumpsum)	Deels gehaald	Er is een start gemaakt met de notitie 'leerlingpopulatie'. Deze wordt in 2024 afgerond.

Bestuur en management hebben in 2023 verder ingezet op het beter verstaan van en omgang met moeilijk te begrijpen gedrag van kinderen. In gezamenlijkheid wordt daarvoor PCM ingezet en zijn er ambassadeurs aangesteld (verdeeld over de bouwen) die de aanjagers en motoren zijn om PCM goed en blijvend in te zetten binnen het team en met en voor de leerlingen.

Het ondersteuningsplan wordt elk jaar geëvalueerd en geactualiseerd in combinatie met het onderwijskundig jaarplan. Het ondersteuningsaanbod wat in het ondersteuningsplan is verwoord komt dus elke jaar in de evaluatie aan de orde en krijgt ook elk jaar een vertaalslag naar het onderwijskundig jaarplan.

Sociale veiligheid

Ook in 2023 is er veel oog geweest voor de Sociale Veiligheid van de leerlingen en de teamleden. Zowel de leerlingen als de teamleden zijn bevraagd op het thema (o.a. tijdens werkoverleg, de functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken). In 2023 zijn daar geen bijzonderheden uit naar voren gekomen. De Intern Begeleider en Pestcoördinator hebben ook in 2023 het zicht gehouden op de Sociale Veiligheid van leerlingen. Conform de wet wordt de sociale veiligheid bij de leerlingen jaarlijks 'gemeten' en gedeeld met de inspectie.

2.2 Personeel en professionalisering

Doelen en resultaten

Hieronder een overzicht van de belangrijkste doelen en beleidsvoornemens.

Doel/beleidsvoornemen	Resultaat	Toelichting
Vorming leerkrachten m.b.t. identiteit	Gehaald	Op teamniveau zijn er diverse bezinningsmomenten geweest. Dit is een jaarlijks terugkerend doel. Ook is er bij de opzet van het schoolplan duidelijk gesproken over de vorming van de leerkrachten en dit heeft ook een plek gekregen bij thema 1.
Meer spreken over vorming en ethische thema's	Deels gehaald	We hebben hier een begin mee gemaakt op de studiemomenten en bouwen dit verder uit.
Implementatie en inzet PCM	Gehaald	Alle teamleden zijn weer verder geschoold in PCM, d.m.v. de ambassadeurs van PCM.
Actualisatie personeelsbeleid	Deels gehaald	De belangrijkste documenten van het personeelsbeleid zijn in concept gereed. Rond mei 2024 zijn alle documenten definitief gereed.
Verbeteren vakbekwaamheid	Gehaald	Op diverse terreinen is verdere professionalisering vorm en inhoud gegeven: PCM, technisch lezen, EDI, begrijpend lezen.
Toegroeien naar SAM-school	Deels gehaald	We zijn verder gegroeid naar een SAM-school. Een tweede schoolopleider is met de opleiding gestart, het team is meegenomen in de ontwikkeling en er is een start gemaakt met een plan voor het toegroeien naar een goede werkplekschool voor nieuwe leerkrachten. Op dit moment verloopt de begeleiding van nieuwe leerkrachten naar volle tevredenheid.

Toekomstige ontwikkelingen

Meer inclusief onderwijs is een aangelegen thema en heeft gevolgen voor de deskundigheid van de leerkrachten. Een andere ontwikkeling is het parttime werken. Steeds meer onderwijspersoneel werkt in deeltijd, waardoor het moeilijk is om te voorkomen dat een groep twee (of soms zelfs meer) leerkrachten heeft. Dit kan nadelig zijn voor het pedagogisch klimaat binnen de groep en daarmee de ontwikkeling van de leerlingen.

Een andere ontwikkeling is de focus op burgerschapsonderwijs. Dit vergt ook opleiding en verbreding van de kennis van het onderwijspersoneel.

Door het personeelstekort is er vanuit de overheid het plan om opleidingsinstituten (PABO's) en scholen regionaal te laten samenwerken. Dit is vanwege de identiteit van onze school een ongewenste ontwikkeling, waarom we aansluiten bij Hogeschool Driestar-educatief (passend bij onze identiteit) voor deze nauwe samenwerking.

Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

In 2023 hebben we voldoende gekwalificeerd personeel kunnen benoemen, waardoor er niet structureel een onderwijsassistent voor de klas hoefde. Wel zijn er verschillende langdurige ziekteprojecten geweest bij personeelsleden.

Per 1 januari 2023 is de directeur benoemd tot directeur-bestuurder. Tot slot hebben we ook in 2023 een aantal collega's voor de klas gehad die het duale PABO-traject doen.

Uitkeringen na ontslag

Er zijn in 2023 geen uitkeringen na ontslag geweest.

Om deze uitkeringen te voorkomen wordt er veel geïnvesteerd in:

- Een veilig schoolklimaat.
- Goede begeleiding.
- Preventieve werkdrukverlichting waar nodig om uitval te voorkomen.
- Extra aandacht voor de oudere collega.

Strategisch personeelsbeleid

Identiteit en kwalitatief goed onderwijs zijn aan elkaar verbonden (zie boven). Bij de begeleiding, scholing en benoeming van personeel wordt voortdurend getoetst of het betreffende personeelslid past bij onze visie en wat dat personeelslid nodig heeft om aan te sluiten bij die visie. Van groot belang is uiteraard de vakbekwaamheid van de leerkrachten en tegelijk ook dat in onze visie de leerkracht de regie heeft over het leren en ontwikkelen van de leerlingen. De leerkracht als identificatiefiguur, voorbeeld en regievoerder staat centraal op onze school.

We gebruiken de volgende instrumenten:

- Goede en gerichte begeleiding van leerkrachten (inclusief duale studenten en lio-stagiaires), wat vorm krijgt door inwerk- en begeleidingsplannen en uiteraard bekwame begeleiders.
- Regelmatig klassenbezoek door teamleider en terugkoppeling daarvan, waarbij leerdoelen getoetst worden en waar nodig nieuwe leerdoelen gedefinieerd worden.
- Gesprekkencyclus. Door als leidinggevende op een aantal verplichte momenten het gesprek met het personeelslid aan te gaan, vindt er voeling plaats met het welbevinden en de ontwikkeling van dat personeelslid. Van de gesprekken wordt een verslag gemaakt en opgeslagen in de digitale tool die we daarvoor inzetten.
- Scholing en training van leidinggevenden t.b.v. goede begeleiding en coaching van personeel.
- Tevredenheidsspeiling van personeel. Deze is uitgezet in januari 2023.

In ons veilig schoolklimaat wordt er open gecommuniceerd, waardoor knelpunten snel op tafel komen. Het personeel voelt zich veilig om dingen in te brengen m.b.t. personeelsbeleid en leidinggevenden voelen zich veilig om aanpassingen van het personeelsbeleid te sparren met personeel.

Omdat er in 2023 een start gemaakt is met de actualisatie van beleid, is er veel dialoog geweest over het personeelsbeleid. Binnen het MT, met de medezeggenschapsraad, en ook met het gehele team. Bij de verdere actualisatie van het beleid wordt met personeel en MR het gesprek gevoerd als het om zaken gaat die wij als school zelf kunnen bepalen binnen de wettelijke kaders. Daar waar de beleidsaanpassingen puur met gewijzigde wetgeving te maken hebben, zal het personeel vooral geïnformeerd worden.

2.3 Huisvesting en facilitair

Doelen en resultaten

Hieronder de doelen en beleidsvoornemens.

Doel/beleidsvoornemen	Resultaat	Toelichting
In alle lokalen wordt de luchtkwaliteit gemeten	Gehaald	In 2023 zijn de CO2-meters in alle lokalen gebruikt en regelmatig uitgelezen.
Het onderhoud is uitgevoerd conform de MJOP.	Gehaald	De gebouwencommissie initieert en bewaakt de uitvoering van het onderhoud.
Er wordt een nieuw, actueel MJOP opgesteld.	Gehaald	In oktober 2023 is er een nieuwe inspectie geweest, waar een actueel MJOP uit voort gevloeid is.
Verduurzamen	Deels gehaald	Het plan voor het plaatsen van de zonnepanelen is gereed. De panelen worden in de eerste helft van 2024 geplaatst.

Met de gemeente Gorinchem is regelmatig overleg over huisvestingsaangelegenheden. We hebben in dit jaar een Integraal Huisvestingsplan van de gemeente ontvangen.

Toekomstige ontwikkelingen

Bij meer inclusief onderwijs zijn er meer kleinere ruimten nodig. De mogelijkheden hiervoor zijn in het huidige gebouw niet aanwezig. Een aantal lokalen wordt hier nu regelmatig voor gebruikt.

De wijze waarop de voorziening voor groot onderhoud opgebouwd moet worden, is gewijzigd. N.a.v. het nieuwe MJOP wordt gekeken hoe hoog we de voorziening voor het onderhoud moeten inzetten.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

Sinds 2021 is er een nieuw ventilatiesysteem waarmee we voldoen aan de norm 'frisse scholen B'. In 2021 zijn er ook overal LED-lampen en armaturen ingezet. Dit levert een energiebesparing op. In 2023 is de dakbedekking vervangen en is extra isolatie toegepast. Verder is in 2023 het plan voor het plaatsen van de zonnepanelen afgerond. Deze worden in de eerste helft van 2024 gelegd. Andere mogelijkheden (zoals b.v. een warmtepomp) zijn er niet vanwege de ouderdom van het gebouw.

2.4 Financieel beleid

Doelen en resultaten

Doel/beleidsvoornemen	Resultaat	Toelichting
Een eigen vermogen op of onder de door de inspectie gedefinieerde grens	Behaald	Het eigen vermogen is onder de door de inspectie gedefinieerde grens.
Vierogen principe voor alle transacties	Behaald	Alle financiële transacties worden door ten minste twee personen gewaardeerd.

Een meerjaren investeringsplan	Behaald	Er is in 2023 een meerjareninvesteringsplan opgesteld, die gebruikt wordt als basis voor de meerjarenbegrotingen.
Heldere beleidsvoornemens koppelen aan financiële middelen	Behaald	In de meerjarenbegroting van 2024 – 2028 zijn de financiën duidelijk gekoppeld aan de beleidsvoornemens.

Opstellen meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting wordt opgesteld in afstemming met een deskundige van ons administratiekantoor. Elke jaar is de start in oktober en is het streven om deze door de toezichthouders goed te laten keuren voor het einde van het kalenderjaar, na positief advies van de MR.

De input voor de begroting bestaat uit o.a. de volgende delen:

- De prognose van het aantal leerlingen. We verwachten een redelijk stabiel leerlingenaantal.
- Het aantal groepen. Dat bepaalt voor een groot deel het aantal FTE's.
- De inzet van onderwijsondersteunend personeel in FTE's.
- Een inschatting van de kosten van de beleidsvoornemens en de daarvan afgeleide speerpunten.
- Wettelijke wijzigingen die extra kosten met zich meebrengen.
- Zaken die het toezichthoudend bestuur inbrengt.

Toekomstige ontwikkelingen

De andere benadering van het onderhoud (componentenmethode) kan tot gevolg hebben dat beleid moet worden aangepast.

Investeringsbeleid

Investeringsbeleid is in ontwikkeling. Er is een meerjareninvesteringsplanning opgesteld waarin voor de verschillende terreinen (ICT, inventaris en apparatuur, leermiddelen en overige MVA) de investeringen voor de langere termijn zijn opgenomen. Door middel van deze planning is er duidelijk zicht op de investeringen voor de toekomst. De korte termijn investeringen (komende 5 jaar) worden opgehaald bij de deskundigen in de organisatie. De incidentele investeringen worden door de directeur-bestuurder voorgesteld en met het toezichthoudend bestuur besproken. Op basis van wat het toezichthoudend bestuur van de voorgestelde investeringen vindt, besluit de directeur-bestuurder om de investering al of niet door te zetten. De directeur-bestuurder spart in deze ook met de deskundige in het toezichthoudend bestuur.

Treasury

In het treasury statuut is beschreven hoe wij omgaan met beleggen, belenen en derivaten. Het komt erop neer dat we niet beleggen, niet belenen en geen derivaten kopen en bezitten. Dit betekent dat we een betaalrekening hebben en een spaarrekening bij een triple A bank (Rabobank).

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Met behulp van de tool in leerling administratiesysteem ParnasSys is in 2021 een schoolscan gemaakt en op basis daarvan zijn de doelen en acties geformuleerd voor de besteding van de NPO-gelden. Dit is besproken met het personeel en de MR, waarbij de MR positief advies heeft gegeven. (Onze MR heeft alleen een adviesbevoegdheid en geen instemmingsbevoegdheid). De ouders zijn erover geïnformeerd. Hieronder een overzicht van de belangrijkste interventies die bekostigd zijn met NPO-gelden. Een deel van de NPO-gelden is ook besteed aan doelen die eerder in dit bestuursverslag zijn vermeld (o.a. bij de

doelen en beleidsvoornemens Passend Onderwijs). In 2023 is het laatste deel van de NPO-gelden ingezet. Hieronder opgenomen waar ook dat laatste deel van het geld aan besteed is.

Interventie	Toelichting
Een extra groep voor de jaren 2021/2022 en 2022/2023	Gezien de daling van het leerlingenaantal in de achterliggende jaren zouden we terug moeten van 13 naar 12 groepen. Dat hebben we uitgesteld (tot eind schooljaar 2022-2023), waardoor de gemiddelde groepsgrootte beperkt is en er dus meer aandacht besteed kan worden aan het beperken of wegwerken van de achterstanden.
Extra Onderwijsassistente voor de jaren 2021/2022 en 2022/2023.	Voor het meer en beter begeleiden van individuele leerlingen, groepjes leerlingen of het kort vervangen van de leerkracht die dan aan de slag gaat met enkele leerlingen.
Inzet extra vervangers	Extra ambulante dagen voor leerkrachten om te werken met individuele leerlingen en voor te bereiden hoe achterstanden het beste aangepakt kunnen worden.

Onderwijsachterstandsmiddelen

Wij ontvangen geen onderwijsachterstandsmiddelen.

Prestatiebox

De middelen uit de prestatiebox zijn ingezet voor:

- Teamscholing en individuele scholing Expliciete Directe Instructie (EDI).
- Extra groepsbezoeken in het kader van EDI.
- De schoolleidersopleiding van twee personeelsleden.
- De schoolopleidersopleiding van twee personeelsleden.
- Begeleiding van de directeur-bestuurder in zijn nieuwe functie (van 1 januari tot 31 juli).
- Begeleiding van drie duale studenten.

Besteding bijzonder bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders.

Elk jaar zijn er startende leerkrachten of onderwijsassistenten. Deze worden intensief begeleid door een maatje en de teamleider. Daarnaast hebben we een aantal duale studenten die we inwerken en begeleiding. Aan al die trajecten liggen inwerk- en begeleidingsplannen ten grondslag. Halverwege 2023 een teamleider gestart met de opleiding tot schoolleider basisbekwaam.

Begin 2023 is de directeur benoemd tot directeur-bestuurder. De vertrekkende directeur-bestuurder heeft de nieuwe directeur-bestuurder in de eerste helft van 2023 nog begeleid. De nieuwe directeur-bestuurder heeft in 2023 de tweede fase van de opleiding tot schoolleider afgerond.

2.5 Continuïteitsparagraaf

Deze is opgenomen in hoofdstuk 3.

3. Verantwoording financiën

3.1 Staat van baten en lasten

	Realisatie 2022 x € 1.000	Realisatie 2023 x € 1.000	Begroting 2023 x € 1.000	Vershil
Baten				
Rijksbijdragen	1.980	2.130	2.050	80
Overige overheidsbijdragen	-	-	-	-
Overige baten	12	10	23	-13
Totaal baten	1.992	2.140	2.073	67
Lasten				
Personele lasten	1.715	1.718	1.703	15
Afschrijvingen	47	48	48	-
Huisvestingslasten	127	136	128	9
Leermiddelen	103	102	87	16
Overige instellingslasten	85	99	86	13
Totaal lasten	2.077	2.104	2.052	52
Saldo baten en lasten	-85	36	21	15
Saldo fin. baten en lasten	-1	3	-	3
Nettoresultaat	-86	39	21	18

Bovenstaande tabel geeft een weergave van de staat van baten en lasten van de gehele organisatie.

Hieronder is de verdeling van het totale resultaat weergegeven.

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2023	Vershil
Ds. Koelmanschool	-87.195	36.872	27.981	8.891
Vereniging	1.298	2.115	-6.750	8.865
Totaal	-85.896	38.987	21.231	17.756

Samenvatting verschillen

Het verschil in *realisatie 2023 ten opzichte van 2022* kent verschillende oorzaken. De baten laten, naast afwijkingen vanwege leerlingaantallen, hogere ontvangsten zien in 2023 vanwege hogere rijksbijdragen. Een groot deel hiervan is gewoonweg het gevolg van indexaties.

Wat betreft het verschil tussen de *realisatie en begroting 2023*, ook hierbij spelen de indexaties en loonkosten een grote rol. In de begroting wordt er van uitgegaan dat gestegen loonkosten en gestegen pensioenpremies worden gecompenseerd in de indexatie van de bekostiging. Deze compensatie is ook ontvangen. Binnen de materiële lasten laten met name de leermiddelen en overige instellingslasten afwijkingen zien. Deze zullen in de volgende paragraaf nader worden toegelicht.

Nadere toelichting verschillen

Onderstaand een beknopte toelichting op de overige ontwikkelingen en de belangrijkste verschillen per categorie ten opzichte van de begroting.

De *rijksbijdragen* laten een positief verschil zien van circa 80.000 euro. Deze afwijking kent de volgende verklaringen:

- Extra indexaties mede in verband met de gestegen loonkosten van 66.500 euro;
- Extra uitbetaling passend onderwijs door het samenwerkingsverband van bijna 14.000 euro;
- Er is ruim 3.000 euro aan niet-begrote zorgarrangementen ontvangen;
- Daar staat tegenover dat de begrote subsidies voor de opleiding van onderwijsassistente tot leerkracht (SOOL) lager zijn uitgekomen dan was begroot.

De *overige baten* zijn ongeveer 13.000 euro lager dan begroot. De baten (bijna 4.000 euro) van de vereniging zijn hierin opgenomen. Deze baten zijn ruim 1.000 euro hoger uitgekomen dan begroot door hogere ledencontributies. De baten van de school komen ruim 14.000 euro lager uit, met name omdat de begrote BWGS-premierestitutie (12.000 euro) hier niet is gerealiseerd maar als correctie op de sociale lasten. Verder is een subsidie afgeboekt die op de balans stond als vordering maar nooit is ontvangen.

De *personele lasten* komen op totaalniveau 15.000 euro hoger uit dan begroot. De loonkosten laten, na aftrek van uitkeringen, een besparing zien van ruim 16.000 euro. Bij de overige personele lasten is een overschrijding van 31.000 euro te zien. De afwijkingen kennen de volgende verklaringen:

Loonkosten:

- Er is een BWGS-premierestitutie ontvangen van ruim 16.500 euro. Deze was wel begroot (12.000 euro), maar valt hoger uit. Het bedrag is reeds gecorrigeerd op de sociale lasten;
- De reguliere loonkosten komen, na aftrek van de premierestitutie, ruim 81.000 euro hoger uit. Dit wordt met name verklaard door de CAO wijziging. Deze is in september vastgesteld en met terugwerkende kracht is er een verhoging van het salaris uitbetaald;
- Verder is de reguliere inzet ruim 0,75 fte hoger uitgekomen dan was begroot door een hogere inzet onderwijsassistentie. Daar staat echter een lagere inzet leerkrachten tegenover, waardoor het verschil in loonkosten nagenoeg opgeheven wordt;
- De overschrijding op de loonkosten wordt gedempt doordat er ruim 97.500 euro aan uitkeringen voor ziekte en zwangerschap (UWV en VFGS) is ontvangen. Daardoor is op de vervangingskosten ook een aanzienlijke besparing gerealiseerd.

De genoemde overschrijding op de *overige personele lasten* van 31.000 euro wordt voornamelijk veroorzaakt door een overschrijding van ruim 19.000 euro op de kosten voor schoolontwikkeling/begeleiding, onder meer vanwege kosten voor ambulante begeleiding en een ondersteuningsteam vanuit Driestar Educatief. Ook laten de kosten voor bedrijfsgezondheidszorg een overschrijding van 9.000 euro zien door kosten voor een RI&E en de arbodienst vanwege diverse trajecten. Verder zijn onder meer bij de (na)scholingskosten en representatiekosten personeel beperkte overschrijdingen gerealiseerd.

De *afschrijvingen* komen conform begroting uit.

De *huisvestingslasten* zijn in totaal 9.000 euro hoger dan begroot, met name door hogere onderhoudskosten vanwege diverse incidentele onderhoudswerkzaamheden.

Bij de *leermiddelen* is een overschrijding zichtbaar van 16.000 euro. Dit is met name toe te schrijven aan bijna 6.000 euro hogere licentiekosten (mede door een verschuiving van investeringen naar jaarlijks terugkerende licentiekosten voor methodes) en 9.500 euro hogere kopieerkosten (overvolume 2022 en 2023).

De *overige instellingslasten* laten tenslotte een overschrijding van 13.000 euro zien. De lasten van de vereniging zijn ruim 6.000 euro lager dan begroot (kosten voor het schooljubileum zijn doorgeschoven naar 2024). De overschrijding op schoolniveau wordt vooral verklaard door hogere lasten voor administratie en beheer (ruim 6.500 euro), accountantskosten (bijna 2.000 euro), kosten voor bestuurs- en managementondersteuning (ruim 4.500 euro, traject VGS) en de kosten voor PR (ruim 3.000 euro, opmaken advertenties). Ook laat de post 'Overige' een overschrijding van circa 3.500 euro zien, doordat de kosten voor het afscheid van groep 8 hoger zijn uitgekomen en diverse kleine overschrijdingen op overige posten.

De ontvangen rente bedraagt ruim 2.500 euro. Er was geen rente begroot.

3.2 Balans

Onderstaand overzicht geeft de balans weer per 31 december van de afgelopen drie boekjaren.

ACTIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2022 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000
Materiële vaste activa	252	290	308
Financiële vaste activa	28	28	28
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>280</i>	<i>318</i>	<i>336</i>
Vorderingen	12	38	113
Liquide middelen	809	785	703
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>820</i>	<i>824</i>	<i>816</i>
Totaal activa	1.100	1.142	1.152
PASSIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2022 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000
Algemene reserve	563	526	613
Bestemmingsreserves privaat	117	114	113
<i>Eigen vermogen</i>	<i>679</i>	<i>640</i>	<i>726</i>
Voorzieningen	194	249	211
Kortlopende schulden	228	253	214
Totaal passiva	1.100	1.142	1.152

De verschillen in het resultaat 2023 ten opzichte van eerdere jaren zijn reeds in de vorige paragraaf opgenomen. Het reguliere resultaat 2023 is verwerkt in de algemene reserve.

In 2023 is er voor ruim 10.000 euro geïnvesteerd in materiële vaste activa. Begroot was een bedrag van 82.500 euro. De begrote investering in een methode Aardrijkskunde en de zonnepanelen zijn doorgeschoven naar 2024. De afschrijvingen in 2023 zijn circa 46.000 euro, waardoor de boekwaarde van de activa is afgenomen. De gerealiseerde investeringen hebben betrekking op de volgende categorieën:

ICT	9.585 euro	<i>Accesspoints, bord lokaal</i>
Inventaris en apparatuur	606 euro	<i>Archiefkast zolder</i>
Totaal	10.191 euro	

De *reserves* zijn met circa 39.000 euro gestegen, wat overeenkomt met het geconsolideerde resultaat. Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de publieke (school) en private (vereniging) reserves.

De *voorzieningen* zijn met 55.000 euro gedaald. Aan de voorziening groot onderhoud is 55.000 euro gedoteerd en bijna 110.000 euro onttrokken. Daarnaast heeft op basis van het personeelsbestand een beperkte dotatie aan de voorziening jubileumuitkering plaatsgevonden.

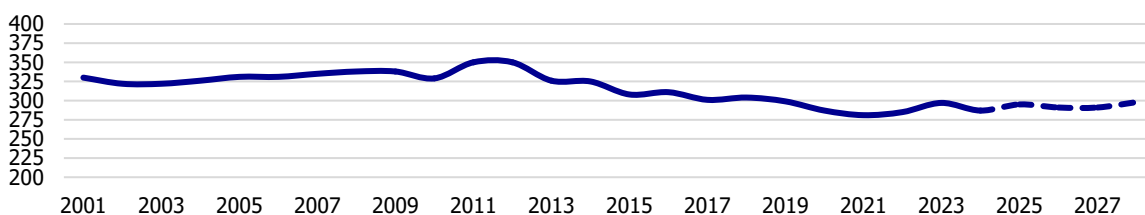
3.3 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2024-2028 is rekening gehouden met de volgende verwachte leerlingaantallen in de komende jaren.

Teldatum per 1 februari	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Totaal	297	287	295	291	291	298

Vanuit het verleden waren de leerlingaantallen als volgt:

Het leerlingaantal is afgelopen jaren trendmatig gedaald. In 2024 is een daling van het leerlingaantal voorzien. De daaropvolgende jaren is rekening gehouden met een stabilisatie van het leerlingaantal.

FTE

Funcatiecategorie	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Directie	0,83	1,06	1,00	1,00	1,00	1,00
Leerkracht	16,07	14,66	14,75	14,72	14,72	14,72
Onderwijsondersteunend personeel	6,05	5,97	4,64	3,68	3,68	3,68
Vervanging eigen rekening	-	-	0,15	0,15	0,15	0,15
Totaal	22,95	21,69	20,54	19,54	19,54	19,54

Bovenstaand overzicht laat het verloop van de inzet zien over vorig jaar, het verslagjaar en de komende jaren. Ten opzichte van 2021 is de formatie afgebouwd. In 2024 wordt rekening gehouden met een verdere afbouw van de formatie, mede als gevolg van lagere baten door het dalende leerlingaantal en het wegvallen van de NPO-gelden. Op de middellange termijn is een stabiele inzet begroot. Er zal bij de aanstaande begrotingsronde verder gekeken worden of de begrote inzet ook daadwerkelijk gerealiseerd zal worden of dat aanpassingen nodig zijn.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2023 x € 1.000	Begroting 2024 x € 1.000	Begroting 2025 x € 1.000	Begroting 2026 x € 1.000
Baten				
Rijksbijdragen	2.130	2.101	2.055	2.116
Overige overheidsbijdragen	-	-	-	-
Overige baten	10	21	11	11
Totaal baten	2.140	2.122	2.066	2.128
Lasten				
Personele lasten	1.718	1.781	1.750	1.720
Afschrijvingen	48	48	54	57
Huisvestingslasten	136	125	122	122
Leermiddelen	102	95	92	92
Overige instellingslasten	99	100	90	90
Totaal lasten	2.104	2.149	2.109	2.081
Saldo baten en lasten	36	-27	-43	46
Saldo fin. baten en lasten	3	-	-	-
Nettoresultaat	39	-27	-43	46

Bovenstaand overzicht geeft de begroting weer voor de komende 3 jaar. Het overzicht laat de komende jaren wisselende resultaten zien. Tot en met juli 2023 zijn er gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs ontvangen. Hierdoor nemen de baten in 2024 e.v. ten opzichte van dat jaar af. Dit, in combinatie met daling van het leerlingaantal in 2024 en een nog relatief ruime formatie, levert negatieve resultaten op. Op de middellange termijn is een kentering zichtbaar.

Voor de hier niet zichtbare, maar wel begrote resultaten 2027 en 2028 is er een resultaat rond de nullijn begroot. Er zal van jaar tot jaar nader bepaald worden of de omvang van de huidig gepresenteerde resultaten acceptabel en gewenst is. Afhankelijk van die uitkomst zal elke begrotingsronde bekeken worden wat de mogelijkheden zijn binnen de kaders van onder andere de kengetallen.

Balans

ACTIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2024 x € 1.000	Ultimo 2025 x € 1.000	Ultimo 2026 x € 1.000
Materiële vaste activa	252	287	354	355
Financiële vaste activa	28	28	28	28
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>280</i>	<i>315</i>	<i>382</i>	<i>383</i>
Vorderingen	12	22	22	22
Liquide middelen	809	782	695	647
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>820</i>	<i>804</i>	<i>717</i>	<i>669</i>
Totaal activa	1.100	1.119	1.099	1.052

PASSIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2024 x € 1.000	Ultimo 2025 x € 1.000	Ultimo 2026 x € 1.000
Algemene reserve	563	513	472	520
Best. reserve privaat	117	101	99	97
<i>Eigen vermogen</i>	<i>679</i>	<i>614</i>	<i>572</i>	<i>618</i>
Voorzieningen	194	240	262	169
Kortlopende schulden	228	265	265	265
Totaal passiva	1.100	1.119	1.099	1.052

Bovenstaande tabel toont de balans over 2023 en de jaren hierop volgend. De balans van 2023 is gebaseerd op de uiteindelijke, gerealiseerde cijfers. De waarden na 2023 zijn echter berekend op basis van een voorlopige inschatting ten tijde van de begroting in het najaar 2023. Hierdoor kunnen er onlogische afwijkingen ontstaan, de langere termijn ontwikkeling is echter wel inzichtelijk.

Er is geen sprake van majeure investeringen (>15% van de baten) in de komende jaren. Ook heeft er geen doordecentralisatie van huisvesting plaatsgevonden.

Op het balansoverzicht is zichtbaar dat de materiële vaste activa de komende jaren toe zullen nemen. Vanaf 2024 is er gebruik gemaakt van een investeringsplan om de investeringen zo realistisch mogelijk in te kunnen schatten. De belangrijkste investeringen voor 2024 en 2025 zijn: zonnepanelen, herinrichting van het schoolplein en vervangen van de speeltoestellen.

De liquide middelen laten een daling zien. De belangrijkste redenen hiervoor zijn de verwachte investeringen en de begrote resultaten.

Door de huidige begrote resultaten zal het eigen vermogen zich overeenkomstig ontwikkelen. De voorziening groot onderhoud laat een wisselend verloop zien door de geplande onttrekkingen de komende jaren. Vanaf 2024 zal de componentenmethode worden toegepast voor de voorziening groot onderhoud. In 2024 zal hiervoor een doorrekening worden gemaakt, zodat de juiste beginstand van de voorziening kan worden bepaald.

3.4 Financiële positie

Kengetallen

Met behulp van een aantal kengetallen kan een verdere beoordeling worden gegeven van de financiële gezondheid van de organisatie. Naast de waarden zoals deze gelden voor 2022 en 2023, worden tevens de begrote waarden getoond. De norm betreft een signaleringswaarde (geen harde norm) van de inspectie. De organisatie hanteert gedeeltelijk schoolspecifieke normen welke mede worden meegenomen in de toelichting.

Kengetal	norm	2022	2023	2024	2025	2026
Solvabiliteit	0,30	0,56	0,62	0,55	0,52	0,59
Weerstandsvermogen inspectie	5%	32,1%	31,7%	29,0%	27,7%	29,0%
Liquiditeit	1,5	3,26	3,60	3,03	2,70	2,53
Rentabiliteit	-	-4,31%	1,82%	-1,29%	-2,07%	2,17%
Signaleringswaarde (t.o.v. publiek vermogen)	<1	0,90	1,03	0,88	0,72	0,79

De norm geeft de grenzen aan waarbij de inspectie het gesprek aan zou willen gaan. In de praktijk is met name de signaleringswaarde het startpunt voor een eventueel gesprek.

De *solvabiliteit* geeft een indicatie of de organisatie aan al haar verplichtingen kan voldoen op zowel de lange als op de korte termijn. Bij een waarde van 0,3 bedraagt het eigen vermogen 30% van het totale vermogen. Zoals zichtbaar ligt de verwachte solvabiliteit hier ruim boven.

Het *weerstandvermogen* vanuit de inspectie heeft als doel om financieel zwakke scholen op de radar te krijgen, en daarom alleen voor dat doel geschikt. De inspectienorm bedraagt 5% en wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale baten. Hier wordt ruimschoots aan voldaan. Voor onze organisatie wordt een andere berekening van het weerstandsvermogen gehanteerd. Hierbij wordt het eigen vermogen eerst gecorrigeerd door de aanwezige materiële vaste activa. Dit deel is immers direct beschikbaar voor financiële tegenvallers. Voor onze organisatie ziet dit er als volgt uit:

Kengetal	Norm	2022	2023	2024	2025	2026
Weerstandvermogen (bestuursniveau)	-	17,68%	20,04%	15,59%	10,58%	12,43%
Weerstandvermogen (schoolniveau)	10%	11,91%	14,57%	10,78%	5,75%	7,83%

De norm betreft een schoolspecifieke norm welke is vastgesteld op basis van een risico inventarisatie. (zie vermogensanalyse).

De *liquiditeit* geeft de verhouding tussen de kortlopende vorderingen en liquide middelen en de kortlopende verplichtingen. Dit geeft aan of aan de verplichtingen op korte termijn voldaan kan worden. De gehanteerde norm bedraagt 1,5. Bij een waarde van 1,5 zijn de aanwezige kortlopende middelen anderhalf keer zo hoog als de kortlopende verplichtingen. De huidige en toekomstige waardes liggen hier ruimschoots boven.

De *rentabiliteit* is in 2023 positief. De rentabiliteit is in een ideale situatie nul. Hierbij zijn de totale baten gelijk aan de totale lasten. Uiteraard kunnen er redenen zijn om hiervan af te wijken. Een negatieve rentabiliteit hoeft geen probleem te zijn als de buffers daar hoog genoeg voor zijn. De inspectie laat de beoordeling van de rentabiliteit afhangen van de financiële positie.

De *signaleringswaarde* is geïntroduceerd om mogelijk bovenmatig vermogen aan te tonen. Indien de waarde boven de 1 ligt kan dit duiden op het aanhouden van teveel vermogen. Onze vereniging houdt gelden aan om de eventuele risico's te kunnen ondervangen. Hiervoor houden wij een gespecificeerde buffer aan, zoals gemeld bij het weerstandsvermogen. Deze buffer bestaat uit een inschatting wat nodig is aan vermogen om de continuïteit van de organisatie niet in gevaar te brengen. Naast deze buffer wordt er vermogen aangehouden voor de volgende doeleinden:

- In 2024 dient de voorziening groot onderhoud te worden omgezet naar een nieuwe systematiek. Dit zal tot gevolg hebben dat er naar alle waarschijnlijkheid een hogere stand van de voorziening benodigd is (wat ten koste gaat van het eigen vermogen). De omvang is nog niet exact bekend maar zal substantieel zijn;
- Spaardoelen voor toekomstige nieuwbouw of renovatie zijn (nog) niet geconcretiseerd.

3.5 Risico's en risicobeheersing

Om de risico's zoveel als mogelijk te beperken hanteert de school een planning en control cyclus waarbij de directie samen met een externe adviseur van VGS de ontwikkeling van de financiële prestaties monitort en hier ook periodiek verantwoording over aflegt richting het bestuur. Deze monitoring vindt plaats door middel van voortgangsrapportages waarin de naast de balans en de exploitatie, de verschillende financiële ratio's zijn opgenomen. De basis voor de verantwoording wordt, naast de realisatie, gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de directie wordt opgesteld en ter flattering aan de raad van toezicht wordt voorgelegd. In deze meerjarenbegroting worden zo veel als mogelijk financiële risico's onderkend en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn.

Daarnaast is ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie beschreven van de processen met een financieel risico. Hierin is de functiescheiding, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd. Tussen het bestuur en haar administratieve dienstverlener, VGS Administratie, is een Service Level Agreement van toepassing. Door de organisatie wordt periodiek een risicoanalyse uitgevoerd. Deze analyse brengt de algemene en de schoolspecifieke financiële risico's in kaart en is er met name op gericht om te bepalen welke reserves de organisatie moet hanteren, om financiële continuïteit van de organisatie te garanderen en aan haar doelstellingen te kunnen blijven voldoen. Bij het in kaart brengen van de risico's is rekening gehouden met de volgende aandachtsgebieden:

- Bestuur en organisatie
- Identiteit
- Onderwijs
- Personeel
- Huisvesting
- Communicatie en relatie
- Planning en control
- Administratieve organisatie en Interne controle

De risicoanalyse is voor het laatst in 2021 opgesteld.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

De meerjarenbegroting is opgesteld in een veranderende context, waarin er sprake is van risico's. in onderstaand overzicht zijn de risico's en bijbehorende maatregelen beknopt toegelicht.

Lerarentekort

Het lerarentekort is een belangrijk risico. Onze school krijgt tot nu toe de formatie rond en heeft de komende jaren te maken met een teruggang van de formatie. De realiteit is echter dat het werven en selecteren van nieuw personeel veel moeite kan kosten.

Maatregelen: binnen de beschikbare financiële ruimte hebben we een kleine overbezetting gecreëerd. Gedeeltelijk is dit ook mogelijk vanwege het huidige, hoge vermogen. Daarnaast investeren we in het intern opleiden van personeel (bijv. van OA naar leerkracht). Binnen de begroting wordt voor werving en selectie meer ruimte gereserveerd om geen of minder grote afwijkingen op het gestelde budget te realiseren. We realiseren een prettig werkklimaat, waarmee we maximaal voorkomen dat medewerkers onnodig uit dienst gaan.

Vervanging

Het wordt steeds moeilijker om vervanging te realiseren. Dit geldt voor zowel kortdurende als langdurige vervanging door verschillende verloven. Daarbovenop speelt het risico dat er mogelijk relatief duur extern personeel ingezet moet worden om gaten op te vullen.

Maatregelen: we hebben enkele vervangers beschikbaar in onze achterban. Deze worden regelmatig ingezet. Ook hebben we gepensioneerde leerkrachten die regelmatig ingezet kunnen worden. Daarnaast zijn parttimers bereid om tijdelijk meer te werken. Met deze maatregelen hebben we het thuisblijven van groepen tot een uiterst minimum beperkt. Bij elke wervingsactie wordt ook gevraagd om (extra) invallers.

Langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren en ontslag

Bij dit personele risico valt er te denken aan langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren, schorsing en in het uiterste geval ontslag. Ook ontslag door het zich niet langer kunnen verenigen met de identiteit kan voorkomen. Mogelijk dienen er in deze situaties vervolgens transitievergoedingen te worden betaald. Ook kunnen er substantiële kosten ontstaan voor het inwinnen van advies of andere begeleidingskosten. Als laatste kan het voorkomen dat er gevolgkosten (wachtgeld) moet worden betaald.

Maatregelen: voor langdurig ziekteverzuim is de organisatie aangesloten bij het VFGS. Deze organisatie vergoedt de ziektekosten van de afwezige/vervanger vanaf 14 dagen. Daarnaast worden de verzuimcijfers van de organisatie voortdurend gemonitord en wordt er zoveel als mogelijk gedaan om uitval te voorkomen. Indien personeel na 2 jaar ziek uit dienst gaat, dan wordt de transitievergoeding vergoed door het UWV. Disfunctioneren wordt ondervangen door een voortdurende begeleiding en monitoring. Ontslag vanwege een identiteitsreden wordt als een laag risico gezien. Indien dit zich toch voordoet kan dit uit de aanwezige reserves worden opgevangen. Dat geldt ook voor de mogelijke advies- en/of begeleidingskosten. Kosten uit wachtgeld komen sporadisch voor. Hiervoor is aangesloten bij het BWGS. Het BWGS vergoedt minimaal 90% van deze kosten. Voor het meerdere worden reserves aangehouden om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen.

Overdraagbaarheid van taken

Het ontbreken van de mogelijkheid van interne overdraagbaarheid vormt een risico voor de continuïteit en de doorgaande lijn. Dit risico geldt voor alle verschillende functies binnen de organisatie, maar met name de functies waarvoor 1 of enkele personen in dienst zijn.

Maatregelen: er is in kaart gebracht voor welke functiecategorieën dit in het bijzonder geldt. Er zijn uitgebreide werkbeschrijvingen aanwezig welke regelmatig worden geüpdatet. Daarnaast wordt zoveel als mogelijk gewerkt met 2 verantwoordelijken, waardoor het verlies van kennis en ervaring kan worden gecompenseerd. Binnen het management team (MT) worden alle zaken van de school besproken en zijn er ook schoolbrede taken aan MT-leden toebedeeld. Hiermee spreiden we de kennis en worden er zaken overgenomen als er iemand langdurig ziek is.

Onderwijskwaliteit

Er zijn diverse gevolgrisco's omtrent onderwijskwaliteit te onderkennen. De onderwijskwaliteit wordt voor een groot gedeelte bepaald op de deskundigheid van het personeel. Risico's bij een lage(re) onderwijskwaliteit zijn het verlies van leerlingen of inspanningskosten om de onderwijskwaliteit op peil te krijgen.

Maatregelen: regelmatig wonen de MT-leden de lessen bij om de leskwaliteit te monitoren en geven ze feedback en ter verbetering van kwaliteit. Waar nodig wordt teamscholing of individuele scholing ingezet. Verder is aandacht voor de onderwijskwaliteit als geheel en de doorgaande lijn in onze organisatie. Hierdoor wordt er indien nodig tijdig bijgestuurd. Het managementteam heeft hierin een belangrijke rol. Waar nodig worden externe deskundigen ingezet.

Leerlingaantal

Een meer schoolspecifiek risico is de instroom van het aantal leerlingen de komende jaren. De instroom kan sterk fluctueren, wat leidt tot wisselingen in de bekostiging. De monitoring van het leerlingenaantal is een voortdurend punt van aandacht en wordt van jaar tot jaar bijgesteld en besproken.

Maatregelen: voor de school is de komende jaren rekening gehouden met een relatief stabiel leerlingaantal. In het kader van de financiële resultaten is echter rekening gehouden met een formatieve vermindering van de leerkrachtinzet en inzet van onderwijsondersteunend personeel. De directie analyseert jaarlijks de daadwerkelijke ontwikkeling van het leerlingaantal, waarbij bepaald wordt of de financiële positie voldoende is om de geplande formatie te continueren. Door geregelde contacten met de achterban (gezinnen en kerkelijke gemeenten) wordt onze school onder de aandacht gebracht van de gezinnen waarvan de geboren kinderen potentiële leerlingen zijn.

Huisvesting en onderhoud

Ook als het gaat om huisvesting bestaat er een risico op onverwachte lasten. Aandachtspunt hierbinnen is dat de gewijzigde systematiek voor de voorziening groot onderhoud dient te worden toegepast. De voorziening groot onderhoud moet bepaald worden per onderhoudscomponent én zal op een beleidsrijke manier moeten worden bepaald. Het effect van deze andere systematiek is dat dit mogelijk zorgt voor een substantiële hogere benodigde voorziening groot onderhoud. Dit heeft een rechtstreeks effect op het eigen vermogen. In 2024 wordt dit doorberekend. Daarnaast moet gedacht worden aan risico's die kunnen gaan spelen bij nieuwbouw of renovatie. Als laatste is leegstand of juist het gebrek aan ruimtes ook risico's die zich kunnen voordoen.

Maatregelen: met behulp van het MJOP is de onderhoudsplanning in kaart gebracht. Wanneer er grote wijzigingen voorhanden zijn, wordt waar nodig onderbouwd afgeweken van het MJOP. In 2023 is in kaart gebracht op welke wijze de voorziening groot onderhoud gewijzigd dient te worden naar de nieuwe systematiek en in 2024 wordt berekend welk effect dit op de exploitatie en vermogenspositie van de school heeft. Op basis van de geldende normen en het integraal huisvestingsplan van de gemeente wordt gemonitord op welke termijn er renovatie of (ver)nieuwbouw plaats zal mogen vinden. Hier zal tijdig op worden geanticipeerd waarbij de dialoog met de gemeente wordt aangegaan om zicht te krijgen op een (mogelijk) eigen financiële bijdrage die de school moet leveren aan deze huisvestingsplannen.

Niet alleen financiële risico's, maar ook niet-financiële risico's zijn belangrijk. Te denken valt aan risico's rondom de identiteit, communicatie en de naleving van de code 'Goed Bestuur'. Zie voor dit laatste punt het verslag van het toezichthoudend orgaan.

Beheersing van de risico's

Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt de school in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer. Er is een analyse van de vermogenspositie opgesteld. Hierin is een schoolspecifiek risicoprofiel bepaald waarbij een weerstandsvermogen (Eigen vermogen minus materiële vaste activa gedeeld door de rijksbijdragen) van 10% als risicobuffer is vastgesteld.

Om niet onnodig de risicobuffer aan te spreken, wordt in elk geval getracht om risico's tijdig te onderkennen, om indien nodig acties te ondernemen om de impact van het risico te verkleinen. De meerjarenbegroting speelt hierin een belangrijke rol. Het effect van een dalend leerlingaantal of een uit de pas lopend kostenpatroon is zo inzichtelijk. Ook kunnen in de meerjarenbegroting aanpassingen doorgerekend worden.

De hierboven beschreven risicobeheersings- en controlesystemen zijn het afgelopen jaar toereikend geweest. Bij de beschrijving van de risico's en de daarbij opgenomen risicobeheersing is zoveel als mogelijk reeds aangegeven welke resultaten hiermee zijn behaald of dat er zaken zijn aangepast.

JAARREKENING **2023**

BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na verwerking resultaatbestemming)

	2023	2022
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	252.386	290.102
Financiële vaste activa	<u>27.866</u>	<u>27.866</u>
	280.252	317.968
Vlottende activa		
Vorderingen	8.497	38.213
Liquide middelen	<u>808.575</u>	<u>785.329</u>
	817.073	823.542
Totaal	<u><u>1.097.325</u></u>	<u><u>1.141.510</u></u>
PASSIVA		
Eigen vermogen	679.239	640.251
Voorzieningen	193.700	248.661
Kortlopende schulden	224.386	252.600
Totaal	<u><u>1.097.325</u></u>	<u><u>1.141.512</u></u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die melding hiervan noodzakelijk maken.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	2023	Begroting 2023	2022
Baten			
Rijksbijdragen	2.130.034	2.049.575	1.980.013
Overige baten	10.240	23.250	11.961
Totaal baten	2.140.273	2.072.825	1.991.974
Lasten			
Personeelslasten	1.718.210	1.702.964	1.715.084
Afschrijvingen	47.907	48.280	47.177
Huisvestingslasten	136.039	127.500	127.249
Overige lasten	201.718	172.850	187.729
Totaal lasten	2.103.873	2.051.594	2.077.239
Saldo baten en lasten	36.400	21.231	85.265-
Financiële baten en lasten	2.587	-	631-
RESULTAAT BOEKJAAR	38.987	21.231	85.896-

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Vooruitlopend op het besluit van de algemene ledenvergadering stelt het bestuur voor om het resultaat over 2023 ad € 38.987 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	36.872
Bestemmingsreserves privaat	2.115
Totaal	38.987

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	36.400	85.265-
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:		
- Aanpassingen voor afschrijvingen	47.907	47.177
- Mutaties van voorzieningen	54.961-	37.229
	7.054-	84.406
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	29.716	74.548
- Mutaties kortlopende schulden	28.212-	38.401
	1.504	112.949
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	30.850	112.090
Ontvangen interest	2.587	631-
Totaal	2.587	631-
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>33.437</i>	<i>111.459</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(des) Investerings in materiële vaste activa	10.191-	29.188-
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<i>10.191-</i>	<i>29.188-</i>
Mutatie van liquide middelen	23.246	82.271

GRONDSLAGEN

Algemeen

De datum van opmaak van deze jaarrekening is: 18 juni 2024

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijn de inrichtingseisen van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling

Belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva

De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de reeds verstreken afschrijvingstermijnen. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Aanschaffingen worden slechts gewaardeerd indien zij een waarde hebben van € 500 of meer per stuk, dan wel per groep indien deze bij elkaar horen en ineens worden aangeschaft, b.v. lesmethoden

Investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op het investeringsbedrag

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode.

Per categorie is naar aanleiding van de gebruiksduur de afschrijvingstermijn vastgesteld

Voor de verschillende categorieën, worden de volgende afschrijvingstermijnen toegepast:

	Jaren		Jaren
Gebouwen en terreinen		Audiovisuele hulpmiddelen	10
Permanente gebouwen	40	Inrichting speellokaal	20
Noodlokalen	15	Vloerbedekking	20
Houten berging	15	Overige inrichting	20
Dienstwoning	40	ICT	5
Terreinen	0	Bekabeling	20
Inventaris en apparatuur		Onderwijsleerpakket	
Leerlingensets	20	Leermethoden	9
Docentenset	10	Software bij methoden	9
Bureaustoelen	20	Overige materiële vaste activa	
Schoolborden (krijt/white)/kopieerapparaat	20	Vervoermiddelen	8
Kasten	20	Buitenspeeltoestellen en Rubber tegels	15
Overig	20	Betegeling schoolplein	15
Keukenapparatuur	10	Overige materiële vaste activa	15
Digitale schoolborden/touchscreens	6	Zonnepanelen	15

Financiële vaste activa

Leningen

De verstrekte leningen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde vermeerderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Baten en lasten worden in de de staat van baten en lasten verwerkt zodra de vorderingen aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het amortisatieproces

Vlottende activa

Vlottende vorderingen

De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve bevat de exploitatie-overschotten. Deze reserve heeft geen specifieke bestemming

Bestemmingsreserves privaat

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud

Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud die voor rekening van de vereniging komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd ter egalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsspann gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. Dit wordt ook voor deze onderwijsinstelling gevolgd.

Voorziening jubileumuitkeringen

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen i.v.m. jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. Werknemers hebben op grond van de CAO RPO hier recht op. De uitkering bedraagt bij 25 dienstjaren een half maandsalaris en bij 40 dienstjaren een heel maandsalaris. In beide gevallen wordt dit vermeerderd met 8% vakantietoeslag. De voorziening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen.

Op grond van algemene ervaringscijfers is hiervoor een bedrag opgenomen van € 1.000 per FTE.

Kortlopende schulden

Plottende schulden

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten

Overlopende passiva

Hieronder zijn de nog niet-bestede geormerkte gelden opgenomen van de ontvangen OCW-subsidies.

OCW-subsidies waarop geen oormerking van toepassing is, worden ten gunste van het verslagjaar gebracht waarop deze betrekking hebben.

De overlopende post te betalen vakantiegeld over de maanden juni t/m december is opgenomen voor de opgebouwde vakantierechten van personeel dat per balansdatum in dienst is, vermeerderd met een opslag voor sociale lasten.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten

De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen.

De kosten van opname van ouderschapsverlof komen ten laste van de staat van baten en lasten.

De kosten van opname van duurzame inzetbaarheid komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP. De dekkingsgraad per balansdatum is 110,5%. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van ABP. De pensioenpremie die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

	Materiële vaste activa								
	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
Gebouwen en terreinen	91.664	26.478	65.186	-	-	2.298	62.888	91.664	28.776
Inventaris en apparatuur	403.950	240.381	163.568	10.191	906	32.893	139.960	382.803	242.842
Andere vaste bedrijfsmiddelen	183.300	121.952	61.348	-	842	10.969	49.538	175.133	125.595
Totaal	678.914	388.811	290.102	10.191	1.748	46.159	252.386	649.600	397.214

<i>Desinvesteringen</i>			
	Aanschafprijs	Afschrijvingen	Desinvestering
Inventaris en apparatuur	31.338	30.432	906
Andere vaste bedrijfsmiddelen	8.167	7.325	842
Totaal	39.505	37.757	1.748

	Financiële vaste activa				
	Boekwaarde 1-1-2023	Investeringen en verstrekte leningen	Des-investeringen en aflossingen	Waardeveranderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Overige vorderingen	27.866	-	-	-	27.866
Totaal	27.866	-	-	-	27.866

Toelichting financiële vaste activa

Dit betreffen een tweetal privaat gefinancierde leningen die zijn verstrekt aan SWV WSNS Barendrecht en zijn aangegaan per 1-8-2014. Het betreft een rentedragende lening met een looptijd van maximaal 25 jaar (Leensom I) en een t.o.v. de bank achtergestelde lening met een looptijd van 37 jaar (Leensom II).

De rente vergoeding over Leensom I is de 12 maands Euribor + (een 1 x per drie jaar vast te stellen) opslag van 2%. Per 31-12-2023 betreft dit 5,321%. De rentevergoeding over Leensom II is 6,5%. Beide percentages zijn op jaarbasis.

Vorderingen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Debiteuren	2.339	5.445
OCW/EZ	-	25.000
Gemeenten en GR's	-	1.250
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	3.585	6.518
Overige overlopende activa	2.573	-
Overlopende activa	<u>6.159</u>	<u>6.518</u>
Totaal	<u><u>8.497</u></u>	<u><u>38.213</u></u>

Liquide middelen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Tegoeden op bank- en girorekeningen	808.575	785.329
Totaal	<u>808.575</u>	<u>785.329</u>

Toelichting liquide middelen

De liquide middelen zijn direct opneembaar.

Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2023	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
<i>Algemene reserve</i>				
Algemene reserve	525.831	36.872	-	562.703
	525.831			562.703
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
Bestemmingsreserve algemeen	88.697	2.115	-	90.812
Reserve vervoer	25.724	-	-	25.724
	114.421			116.536
Totaal	<u>640.251</u>	<u>38.987</u>	<u>-</u>	<u>679.239</u>

De bestemmingsreserve algemeen betreft de reserve van de vereniging. De reserve vervoer wordt aangehouden om ouders tegemoet te kunnen komen bij eventuele toekomstige hoge vervoerskosten.

Voorzieningen

	Stand per 1-1-2023	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stelselwijziging	Stand per 31-12-2023	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Personeelsvoorzieningen *	20.354	-	-	-	-	20.354	-	20.354
Voorziening voor groot onderhoud	228.306	55.000	109.960	-	-	173.346	23.772	149.574
Totaal	<u>248.661</u>	<u>55.000</u>	<u>109.960</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>193.700</u>	<u>23.772</u>	<u>169.928</u>

** Personeelsvoorzieningen*

	Stand per 1-1-2023	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2023	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Jubileumuitkering	20.354	-	-	-	20.354	-	20.354
	<u>20.354</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>20.354</u>	<u>-</u>	<u>20.354</u>

Kortlopende schulden

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Crediteuren	39.611	43.811
Belastingen en premies sociale verzekeringen	69.234	71.320
Schulden ter zake van pensioenen	20.884	22.355
Kortlopende overige schulden	<u>34.772</u>	<u>32.421</u>
	164.501	169.907
<i>Overlopende passiva</i>		
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ *	-	25.000
Vakantiegeld en -dagen	55.316	52.696
Reservering bindingstoelage	4.569	4.997
Overlopende passiva	<u>59.885</u>	<u>82.693</u>
Totaal	<u><u>224.386</u></u>	<u><u>252.600</u></u>

* Verantwoording subsidies OCW/EZ (Model G)

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond		
	Kenmerk	Datum	Onderhanden	Ja	Nee
aankruisen wat van toepassing is					
Subsidie onderwijssistenten naar opleiding tot leraar	SOOL22391	10-11-2022	■	☐	☐
Subsidie onderwijssistenten naar opleiding tot leraar	SOOL22773	10-11-2022	■	☐	☐
Subsidie impuls en bewegingsonderwijs	IIB220107	jul-22	☐	■	☐

G2. Verantwoording van subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	Datum							
niet van toepassing									
Totaal			-	-	-	-	-	-	-

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	Datum							
niet van toepassing									
Totaal			-	-	-	-	-	-	-

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	1.889.023	1.824.674	1.687.194
<i>Overige subsidies OCW</i>			
Niet-geormerkte OCW-subsidies	<u>145.951</u>	<u>146.704</u>	<u>204.336</u>
	145.951	146.704	204.336
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	95.060	78.197	88.484
Totaal	<u><u>2.130.034</u></u>	<u><u>2.049.575</u></u>	<u><u>1.980.013</u></u>
Overige baten			
Ouderbijdragen	4.652	5.000	5.447
<i>Overige</i>			
Verenigingsbaten	3.033	2.200	2.142
Giften inz ANBI-instelling	767	550	465
Overige baten personeel	2.382-	-	-
Overige	<u>4.171</u>	<u>15.500</u>	<u>3.907</u>
	5.588	18.250	6.513
Totaal	<u><u>10.240</u></u>	<u><u>23.250</u></u>	<u><u>11.961</u></u>

2023

Begroting 2023

2022

Personeelslasten*Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten*

Lonen en salarissen	1.285.678	1.203.186	1.283.286
Sociale lasten	186.465	191.892	180.855
Premies Participatiefonds	33	1.090	643
Premies VFGS	52.236	48.543	51.824
Pensioenlasten	181.694	180.103	185.322
	<u>1.706.107</u>	<u>1.624.814</u>	<u>1.701.929</u>
<i>Overige personele lasten</i>			
Dotaties personele voorzieningen	-	-	2.410
Personeel niet in loondienst	4.828	5.000	5.169
<i>Overige</i>			
(Na)scholingskosten	23.588	20.000	27.994
Kosten schoolontwikkeling/begeleiding	39.164	20.000	16.407
Kosten werving personeel	3.987	7.500	16.405
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	14.087	5.000	3.247
Representatiekosten personeel	13.848	11.000	18.851
Kosten federatie	3.033	3.650	2.456
Overige	7.132	6.000	3.511
<i>Totaal overige</i>	<u>104.840</u>	<u>73.150</u>	<u>88.871</u>
	<u>109.667</u>	<u>78.150</u>	<u>96.450</u>
Af: uitkeringen	97.564	-	83.296
Totaal	<u><u>1.718.210</u></u>	<u><u>1.702.964</u></u>	<u><u>1.715.084</u></u>

Het aantal personeelsleden over 2023 bedroeg gemiddeld 22 FTE. (2022 24)
Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen	2.298	2.292	2.298
Inventaris en apparatuur	33.799	32.362	33.526
Andere vaste bedrijfsmiddelen	11.810	13.626	11.353
Totaal	<u><u>47.907</u></u>	<u><u>48.280</u></u>	<u><u>47.177</u></u>

Huisvestingslasten

Onderhoud	14.742	6.750	10.165
Energie en water	29.048	30.000	22.627
Schoonmaakkosten	34.651	32.500	36.241
Belastingen en heffingen	1.322	2.000	1.900
Dotatie voorziening onderhoud	55.000	55.000	55.000
Bewaking/beveiliging	1.275	1.250	1.317
Totaal	<u><u>136.039</u></u>	<u><u>127.500</u></u>	<u><u>127.249</u></u>

	<i>2023</i>	<i>Begroting 2023</i>	<i>2022</i>
Overige lasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Administratie en beheer	38.080	31.500	32.148
Accountantslasten (controle jaarrekening)	5.748	4.000	4.701
Telefoon- en portokosten e.d	3.603	5.000	4.156
Kantoorartikelen	869	750	2.180
Verenigingslasten	3.333	9.500	2.636
Bestuurs-/managementondersteuning	7.651	3.000	1.371
	<u>59.283</u>	<u>53.750</u>	<u>47.192</u>
<i>Inventaris en apparatuur</i>			
Onderhoud inventaris/apparatuur	2.099	2.500	2.639
	<u>2.099</u>	<u>2.500</u>	<u>2.639</u>
<i>Leermiddelen</i>			
Onderwijsleerpakket	47.597	46.000	61.941
Computerkosten	15.371	16.500	11.979
Kopieer- en stencilkosten	24.673	15.000	16.574
	<u>102.470</u>	<u>86.500</u>	<u>102.989</u>
<i>Overige</i>			
Kantinekosten	4.492	3.000	4.138
Cultuureducatie	9.366	10.000	12.191
PR/Schoolkrant/Schoolgids	8.182	5.000	3.666
Abonnementen	1.397	2.000	1.863
Verzekeringen	1.442	600	1.981
Medezeggenschapsraad	275	250	251
Overige	12.709	9.250	10.820
	<u>37.865</u>	<u>30.100</u>	<u>34.910</u>
Totaal	<u><u>201.718</u></u>	<u><u>172.850</u></u>	<u><u>187.729</u></u>

Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	5.748	4.000	4.701
Andere controle opdrachten	-	-	-
Fiscale adviezen	-	-	-
Andere niet-controledienst	-	-	-
	<u>5.748</u>	<u>4.000</u>	<u>4.701</u>
<i>Accountantslasten</i>			

Financiële baten en lasten			
Rentebaten	2.573	-	1.430
Rentelasten	13	-	2.062-
	<u>2.587</u>	<u>-</u>	<u>631-</u>
Totaal			

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, meerderderheidsdeelneming EUR Bedragen: x 1

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Eigen vermogen 31-12-2023	Resultaat jaar 2023	Omzet	Art. 2:403 BW ja/nee	Deelname-percentage	Consolidatie ja/nee
	niet van toepassing	vereniging											

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname-percentage
1.	Berséba Federatie Primair onderwijs	Vereniging	Utrecht Hendrik Ido	nee	nee	nee		n.v.t.
2.	Rijnmond	Vereniging	Ambacht	nee	nee	nee		

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelname-percentage
	niet van toepassing							

WNT-verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Vereniging tot het verstrekken van Christelijk Basisonderwijs op Reformatorische Grondslag Gorinchem van toepassing zijnde regelgeving:

Deze klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>4</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor Vereniging tot het verstrekken van Christelijk Basisonderwijs op Reformatorische Grondslag Gorinchem is berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse A, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 132.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1.0 fte.

Het individuele WNT-maximum voor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Bedragen x € 1	M de Bruijn	A de Pater
Gegevens 2023		
Functiegegevens	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/07
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	0,100
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 72.673	€ 5.739
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.570	€ 881
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 83.243</u>	<u>€ 6.620</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 132.000	€ 7.667
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 83.243	€ 6.620
Gegevens 2022		
Functiegegevens	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/08 - 31/12	01/01 - 31/10
Omvang dienstverband (fte)	1,00	0,375
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 25.323	€ 36.797
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 4.838	€ 5.971
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 30.161</u>	<u>€ 42.768</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 53.304	€ 48.000
Bezoldiging	€ 30.161	€ 42.768

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023

Naam topfunctionaris	Functie(s)
M.J. den Besten	Lid
M.A. Kraaijeveld	Lid
G.G. Mooij	Lid
A.J. de Jong	Voorzitter
P.C. van Hartingsveldt	Lid
T.J.J. van Rosmalen	Penningmeester
M. den Besten	Secretaris

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Er is in 2023 een verplichting aangegaan van € 54.201,95 met Hagitech. Dit betreft de aanschaf en plaatsing van 125 st. zonnepanelen, wat in 2024 plaats zal vinden.

Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opname zullen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Er is een huurovereenkomst gesloten ten behoeve van een kopieerapparaten en machines vanaf 01-04-2021. De totale looptijd is 72 maanden. Het huurbedrag bedraagt per kwartaal € 2.691,40 (incl. BTW).

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en het intern toezichhoudend orgaan van Vereniging tot het Verstreken van Christelijk Basisonderwijs op Reformatorische Grondslag

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Vereniging tot het Verstreken van Christelijk Basisonderwijs op Reformatorische Grondslag te Gorinchem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging tot het Verstreken van Christelijk Basisonderwijs op Reformatorische Grondslag op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging tot het Verstreken van Christelijk Basisonderwijs op Reformatorische Grondslag zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De Panoven 29A
4191 GW Geldermalsen
Postbus 241
4190 CE Geldermalsen

T (0345) 58 90 00
F (0345) 58 13 59
geldermalsen@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 30248615

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het

Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Geldermalsen, 18 juni 2024

Van Ree Accountants

Digitaal ondertekend met Hix door

T. van Dolderen RA MSc

op 18-06-2024 21:53

VAN REE ACCOUNTANTS

T. van Dolderen RA MSc

BIJLAGEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE DS. KOELMANSCHOOL

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
Baten			
Rijksbijdragen	2.130.034	2.049.575	1.980.013
Overige baten	6.441	20.500	9.354
Totaal baten	<u>2.136.474</u>	<u>2.070.075</u>	<u>1.989.367</u>
Lasten			
Personeelslasten	1.718.210	1.702.964	1.715.084
Afschrijvingen	47.907	48.280	47.177
Huisvestingslasten	136.039	127.500	127.249
Overige lasten	198.385	163.350	185.093
Totaal lasten	<u>2.100.541</u>	<u>2.042.094</u>	<u>2.074.603</u>
Saldo baten en lasten	35.934	27.981	85.235-
Financiële baten en lasten	938	-	1.959-
Netto resultaat	<u>36.872</u>	<u>27.981</u>	<u>87.195-</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE VERENIGING

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
Baten			
Ledencontributies	3.033	2.100	2.142
Collecten kerken/donaties/giften	767	550	465
Overige baten	-	100	-
Totaal baten	<u>3.799</u>	<u>2.750</u>	<u>2.607</u>
Lasten			
Personele lasten	2.081	500	540
Kosten begeleiding/ondersteuning	37	2.500	898
Jubilea	-	-	50
Representatiekosten	930	1.000	821
Overige lasten	284	5.500	327
Totaal lasten	<u>3.333</u>	<u>9.500</u>	<u>2.636</u>
Saldo baten en lasten	466	6.750-	30-
Financiële baten en lasten	1.649	-	1.328
Netto resultaat	<u><u>2.115</u></u>	<u><u>6.750-</u></u>	<u><u>1.298</u></u>